

De què hem parlat al llarg de 100 números i 25 anys?

Des que va sortir el número 0 d'Agrocultura fins al darrer número 99, molts temes diferents han ocupat les pàgines d'aquesta capçalera. Tots ells estaven vinculats a l'agroecologia i a les diferents metodologies de producció agrària que s'hi poden vincular. Hem fet un repàs a aquelles revistes i aquí destaquem algunes frases que ens han cridat l'atenció. Cada època ha tingut alguns reptes principals: la sanitat vegetal, els transgènics, la conservació de les llavors, l'aprofitament i gestió de l'aigua, la salut del sòl... Alguns d'ells continuen molt vigents. Revisant el contingut ens hem adonat com hem estat al capdavant de molts temes i com hem ajudat a construir discurs i també ofici.

E. Navarro i J. Brustenga: "La majoria de la gent parteix de la premissa: què podria fer per tal de millorar el rendiment dels meus camps?. En canvi el seu [Fukuoka] plantejament és totalment oposat: què podria deixar de fer per tal de millorar el rendiment dels meus camps?. Núm. 1. 1999.

Á. M. Legasa: "La qualitat de l'assessorament comença amb un equip transdisciplinar [...] imprescindible si es vol fer un desenvolupament agroecològic zonal". Núm. 6. 2000

J. Cantos i L. Carpio: "Una forma de fertilitzar els sòls del verger, en el cas que la terra no sigui prou bona, és observar el que passa al model natural: el bosc". Núm. 8. 2001.

A. Domínguez, M. D. Raigon, J. M. Carot, E. Vidal: "Set quilos d'hortalisses convencionals contenen un quilo d'aigua més que set d'ecològiques". Núm. 13. 2002.

M. Á. Altieri: "Qualsevol tecnologia que no s'apropi a les causes vitals de la pobresa i del poc accés a la terra, no tindrà cap efecte". Núm. 17. 2003.

E. Casas: "Recuperar l'ús i el consum de varietats antigues comporta no només conservar la llavor o el material vegetal, sinó també recuperar tot el coneixement que hi va associat, com és el maneig agronòmic, usos culinaris o terapèutics i altres aspectes culturals lligats a aquestes varietats agrícoles". Núm. 22. 2005

P. Reyero: "El cercle viciós i perdedor de la "guerra" química ha

d'acabar-se. Per què no eliminem el vocabulari bèl·lic, per començar, i parlem de "control", "gestió" o "maneig"? Hem d'aprendre a conviure i signar la pau amb les espècies que conviuen als nostres camps amb el que hi hem plantat". Núm. 23. 2005.

P. Bover: "Per a nosaltres, el motiu més important és que, "Fer de pagès" dignifiqui la paraula i trobi l'atractiu pels temptats a deixar-ho córrer, encoratgi els joves en la reconversió a ser més valents encara del que ho van haver de ser els seus pares, i acompanyi als nous en l'ofici a trobar aquell silenci i deixar que la natura parli. Fer del nostre esforç, un fruit de profit per al més proper". Núm. 24. 2005-2006

N. Ribas: "Els pesticides són molt lipofílics i viatgen a través de la placenta i de la llet materna; d'aquesta manera, la contaminació ja es produeix durant les primeres etapes de la vida". Núm. 25. 2006.

Redacció: "El cultiu de la soja provoca desforestació, contaminació i pobresa a Llatinoamèrica". Núm. 26. 2006

M. Arce: "Per tenir un ampli coneixement de les varietats tradicionals que encara es conserven [...] és important fer-ne un treball de caracterització, ja que moltes d'elles són unes veritables desconegudes". Núm. 27. 2006

Ch. Descombes: "Les llavors antigues són les úniques que poden suportar el repte de l'evolució i el canvi climàtic". Núm. 28. 2007.

V. Shiva: "Necessitem una cultura global de diversitat i autosuficiència. Hem pogut demostrar que la biodiversitat pot resoldre problemes de pobresa i fam. Aquí està el futur de l'agricultura". Núm. 29. 2007.

J. Carrera: "Els éssers humans moderns som ecoanalfabets. Les llavors no són pedres que es puguin guardar en museus". Núm. 35. 2009.

M. Fukuoka: "Només som estudiants de la natura, i en canvi, ens creiem més llestos que ella [...] L'agricultura moderna és el reflex de l'egoisme humà [...] Matem la força de la naturalesa per després utilitzar la força de la tecnologia dels humans intentant arreglar els errors comesos". Núm. 35. 2009.

J. Esquinas: "Qualsevol pèrdua de biodiversitat és robar als nostres fills els recursos per fer front a les necessitats futures". Núm. 39. 2010.

R. Garrabou: "El regadiu pot deixar de correspondre a l'interès general i aleshores les grans obres hidràuliques per ampliar-lo deixen de tenir sentit. Núm. 41. 2010

N. Olea: "El límit màxim de residus està pensat per controlar les plagues, no per a la salut de les persones". Núm. 44. 2011.

M. Heras: Les implicacions de l'elevat consum energètic de l'activitat agrària són molt diverses —des de l'esgotament dels combustibles fòssils i altres recursos naturals fins a les emissions de gasos d'efecte hivernacle— i no es poden desvincular tampoc dels efectes

socials, econòmics i ambientals derivats de l'ús de productes intensius en energia (per exemple, contaminació de sòls i aigües per ús de pesticides derivats del petroli). Núm. 43. 2011

Editorial. "De què parlarem d'aquí a 50 números? El terme agricultura ecològica definitivament es referirà només a aquells que segueixen la normativa europea i que tenen un segell que els avala? Tornarem a dedicar un article d'opinió a la mal enfocada reforma de la PAC? Quant a la biodinàmica, hauríem aconseguit traspasar en un paper tot el que significa?". Núm. 50. 2012.

P. Tusón: "Una persona pot obtenir quasi tot el que necessita per alimentar-se, de manera suficient i equilibrada, en una parcel·la de secà [secà frescal i semifrescal] de menys de 1000 metres quadrats". Núm. 51. 2013

J. Brustenga. El sobrepasturatge no és el mateix que la pastura intensiva. Des del punt de vista de la gestió holística, el pasturatge ve definit no per la intensitat en què es pasturi un prat en un moment determinat, sinó en no respectar un període de recuperació prou acurat, que ha de ser com a mínim de 50 dies en període de creixement de l'herba o de 100 dies en període de repòs. Núm. 52. 2013

J. Restrepo: "L'agricultura no és un sumatori de títols ni una substitució d'inputs; és una cosa superior, i necessita una comprensió cada vegada més propera a la natura. Les coses no es regeneren, tenen una continuïtat evolutiva, no tornen a ser el que eren, però als europeus els agraden molt les definicions i les etiquetes. No hi ha agricultura regenerativa. Tampoc hi ha agricultura ecològica; és un invent!" Núm. 53. 2013

J. Martí: "Hem de potenciar que, quan algú digui que és pagès o pagesa, la gent es tregui el barret". Núm. 56. 2014.

Ecologistes en Acció: [El PDR, Pla de Desenvolupament Rural període 2014-2020] planteja la mateixa sortida en fals dels greus problemes que sofreix el sector: dependència dels combustibles

fòssils, volatilitat dels preus de les matèries primeres, abús de poder per part de la gran distribució, descens de la renda agrària, tancament d'explotacions, manca d'accés a la terra, sobreexplotació dels recursos naturals, erosió genètica i contaminació d'aqüífers per nitrats i pesticides, entre altres". Núm. 57. 2014.

J.R. Olarieta: "El repte de l'agricultura és trobar la manera de retornar la matèria orgànica i els nutrients al sòl". Núm. 61. 2015.

N. Moré: "No som conscients d'on venen els aliments". Núm. 67. 2017

M. Castellnou: "O dissenyem el paisatge del futur o sentenciem els nostres boscos per no deixar-los evolucionar" Núm. 70. 2017

G. Kastler: "El pagès té ulls, té orelles, sent l'olor dels camps: aquestes són eines de selecció molt més eficients que la seqüenciació genètica". Núm. 71. 2018

A. Hierro i D. Vidal: "El sector té dificultats per incorporar pràctiques en la gestió emocional, la corresponsabilitat en les cures... i hi ha sobrecàrrega en les hores de treball". Núm. 79. 2020

M. Piqué: "[Un bosc] no ha de ser només un grup d'arbres, en absolut. És més complex; en un bosc s'hi donen moltes dinàmiques naturals i processos ecològics". Núm. 80. 2020.

F. Berenguer: "El més necessari és coordinar pagesia, consumidors, associacions com les ecologistes. [...] Però el sector està disgregat, no hi ha espais de trobada". Núm. 81. 2020.

P. Salsetes: "Els professionals no utilitzen tant les varietats locals perquè els falta el referent culinari". Núm. 81. 2020.

G. Jaén: "Els petits productors anem tan de cul, que ens costa poder apostar per millores, no queda temps per a les coses importants". Núm. 82. 2020.

A. Dufour: "En un context d'inestabilitat de les societats i de degradació dels

ecosistemes, enmig de les múltiples crisis que travessem, l'arbre, a contracorrent, representa la durabilitat, la solidesa, la complexitat d'un sistema viu, coherent i resistent". Núm. 85. 2021.

M. Talavera: "[sobre espècies silvestres comestibles i varietats tradicionals] Són bàsiques perquè són aquells recursos locals que ens permeten diversificar el territori, el mosaic agroforestal. Però també són importants per a la sobirania alimentària". Núm. 86. 2022.

R. Moreno: "Tot el que són terres públiques haurien d'estar plenes de bestiar". Núm. 86. 2022.

J. Barrientos: "L'únic que podem dir mitjanament seriós sobre els microorganismes és que coneixem el 0,001% de les espècies". Núm. 88. 2022.

E. Aguilera: "Per fer la transició agroecològica necessitem canviar també la dieta". Núm. 89. 2022.

K. Schreiber: "El carboni és la solució del problema; el que passa és que no es tracta del carboni fòssil, sinó del carboni renovable de les plantes". Núm. 90. 2023.

N. Monllor: "L'agroindústria no genera relleu agrari, genera persones treballant en empreses enormes que estan totalment deslocalitzades". Núm. 91. 2023.

A. Broekman: "Catalunya utilitza un 35% més d'aigua de la que tenim". Núm. 95. 2024.

L. Dénise: "La desforestació és una activitat humana que ha fabricat el desert". Núm. 96. 2024.

M. Palau: "Si ens volem continuar dedicant a l'agricultura, ja podem espavilar a saber com retenir l'aigua al sòl". Núm. 97. 2024.

Gassler: "En el moment en què aconsegueixo tenir plantes en més bona salut, en què la fotosíntesi funciona millor, és la planta la que reestructurarà el meu sòl". Núm. 99. 2025.